Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piac, SIMONFFY-ház a városházával szemben

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre .. .. 10 frt — kr
Félévre .. .. 5 frt —
Negyedévre .. .. 2 frt 50
Egy hóra .. .. 1 frt —

Hirdetési dij:
Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884. Debreczen. Szerda, május 21. 100. szám.

Meghivás.

Kiss Lajos

sz. kir. Debreczen város II-dik választókerületének országgyülési képviselője

f. évi május 25-én,

azaz vasárnap délelőtt 10 órakor,

a városháza nagytermében

beszámoló beszédet

fog tartani.

Ez alkalomra a választópolgárok tisztelettel meghivatnak.

Debreczen, 1884. május 20.

A debreczeni szabadelvü párt elnöksége.

A trónbeszéd.

(—) A függöny legördült, s az országgyülés most már a multé, munkálkodása eredménye azonban maradandó és sok irányban áldásos. A trónbeszéd elhangzott a királyi ajkakról s most szerte a hazában, de söt ennek határain tul is mohó kivánesisággal kérdezi mindenki, hogy: mit mondott a király?

Ez a trónbeszéd méltó berekesztése egy ily dus eredménynyel végződő országgyülésnek, elismeri mindenki pártkülönbség nélkül, hogy annak kijelentései megnyugtatók, szavai lelkesitők.

Hiszen csak azon pontjára kell rá mutatnunk, csak azon kijelentést kell idéznünk, hogy a horvát tulkapások ellen a törvényes hatalom mérsékletet el, de teljes határozottsággal kezeltessék. Nagyon kell ez a királyi kijelentés Horvátországnak, legalább megértheti most már, hogy az alkotmányos élet jótéteményeit csak ugy élvezheti, ha megtartja a törvényes rendet. De megértheti azt is, hogy ha jobbnak látja a törvényt lábbal taposni, lesz erő, lesz hatalom kéznél, mely minden eszközzel rendre utasitja.

Nem kevésbé örvendetes megnyugtatásra szolgál a trónbeszéd ama kijelentése, hogy az összes európai államokkal barátságos viszonyban állunk s igy a béke biztos fenntartására joggal van kilátásunk, s a nemzet nyugalommal szentelheti magát jövőben is a béke áldásos munkáinak.

Minket ez a trónbeszéd nemcsak teljesen megnyugtat, de annak lelkesitő szavai ujabb erőt, ujabb hitet öntenek belénk. Erőt a további munkálkodásra és hitet a nemzet jövő nagyságában.

A trónbeszédet egész terjedelmében itt közöljük:

Tisztelt Urak, Förendek és Képviselők!

Kedves Hiveink!

Örömmel üdvözöltük Önöket, midőn ezernyolczszáznyolczvanegyedik évi szeptember hó huszonnyolczadikán ezen országgyülést megnyitottuk, egyuttal rámutatva azon fontos teendőkre, melyek megoldása Önökre vár.

Sajnáljuk bár, hogy mindaz, minek elintézését kivánatosnak jeleztük el nem intéztetett, de elismerésünket fejezzük ki aziránt, ami azóta kedvelt Magyarországunk jólétének, fölvirágozásának érdekében történt.

A horvát-szlavon határőrvidéknek Horvát-Szlavországokkal s ezáltal magyar koronánk országaival való egyesitése folytán tett intézkedéseknek azon része, melyre nézve ez szükséges volt, törvénybe iktattatott és habár az azon országokban közbejött események nem engedték is, hogy ezen tény üdvös eredményei már ma érezhetők legyenek, közel levőnek hisszük az időt, midőn a törvényes hatalomnak mérséklettel, de határozottsággal gyakorlása folytán helyreállott rendes viszonyok meg fognak szilárdulni és a törvény s az alkotmány határai között magyar szent koronánk igy egyesitett részei fokozott mérvben fogják élvezni az alkotmányos élet jótéteményeit.

A pénzügyi közigazgatás javitása és a pénzügyi biráskodás helyes alapokra fektetése, az ezekre vonatkozó törvények által eszközöltetett.

A járadék-kölesön átváltoztatása oly előhaladást tett, hogy annak mielőbb teljes keresztülvitele, s az ország hitelének ezáltal ujabb megerősödése biztosan remélhető.

Az egyensulynak bár csak a rendes kiadások és bevételek közötti helyreállitása, a nemzet azon komoly elhatározásának: hogy pénzügyeit teljesen egyensulyba fogja hozni egyfelől biztositéka, másfelől jelentékeny eredménye.

A csendőri intézménynek az egész országban életbeléptetése a személy- és vagyonbiztonság javulását máris eredményezte, s e javulás haladását biztositja.

A hivatalnokok és tisztviselők képesitésére vonatkozó törvény a közigazgatás gyökeres javulásának alapfeltételeit adta meg, mig a megyék háztartásának szabályozásáról szóló törvény egy régen érzett szükséget pótolt.

A közoktatás terén a középiskolákról alkotott törvény a felekezeti jogok kimélése mellett az államhatalom kellő ellenőrzését biztositja és az ezen tanintézetek irányában támasztható követeléseket szabályozza, mi által a nemzet közmivelődésének ujabb biztositékát nyujtja.

Az ipartörvény módositása fontos lépés az ország ipara emelésének és iparosai jólétének előmozditására.

Az osztrák-magyar államvaspálya társulattal létrejött egyezség, nagy horderejü lépés volt; a közgazdasági szempontból oly fontos közlekedési viszonyoknak helyes rendezésére méltóan sok történt.

A Tisza völgyének szabályozása terén és a Szeged ujra fölépülése tekintetében elért eredmények megelégedéssel kell, hogy eltöltsenek mindenkit; a tiszamenti ármentesitő-társulatok belviszonyainak és ügyeinek törvény által rendezése pedig biztositékot nyujt az iránt, hogy az, a mi elérettett, fenn fog tartatni és ki fog egészittetni.

Az uzsoráról és káros hitelmüveletekről alkotott törtvény egy általánosan érzett szükségnek felel meg; a szerzői jogról szóló, midőn a szellemi tulajdont biztositja, törvényeinket örvendetesen egésziti ki.

Mindazt felsorolni, mi az elmult országgyülés folyamán történt, alig lehet, de nem mellőzhetjük megemliteni azt, hogy a honvédség teljesebb kiképeztetése érdekében is üdvös törvények hozattak.

Ezen intézkedések éppen ugy, mint mindaz, mi a vasuti hálózatnak védelmi szempontból kivánatos kiegészitésére nézve elhatároztatott, kétségbevonhatlan bizonyitékát képezik annak, hogy hü magyar nemzetünk a béke fentartása iránt táplált kivánsága mellett, áldozatkészen megtesz arra mindent, hogy a monarchia biztonsága iránt minden viszonyok között nyugodtak lehessünk.

Midőn ez irányban, valamint az állam általános érdekei tekintetében ismételten tanusitott áldozatkészségükért kifejezzük legmelegebb elismerésünket, egyuttal örömünkre szolgál megnyugtathatni Önöket arra nézve, hogy azon kitünő barátságos viszony, a melyben Európa összes államaival állunk, a béke fentartása iránt táplált reményünknek teljes jogosultságot ád és igy biztos kilátás van arra, hogy szeretett népeink a jövőben is nyugalommal fogják magukat a béke áldásos munkájának szentelhetni.

Fontos elhatározás az is, a melylyel egy, a nemzet méltóságának megfelelő országház emelése elrendeltetett.

Nem csekély az áldozat, a melyet ezzel az ország magára vállalt, de indokolja ezen áldozatot a majdnem ezredéves alkotmány iránt érzett kegyelet és azon remény és bizalom, hogy ama palotában ujabb és ujabb századokon keresztül fogja kifejezését találni hü magyar nemzetünk legjellemzőbbké, de egybeolvadó érzelme: hüség a királyhoz és ragaszkodás az alkotmányhoz.

Fogadják Önök meleg köszönetünket buzgó fáradozásaikért.

Fogadják és vigyék küldőiknek őszinte királyi üdvözletünket.

Ezzel a jelen országgyülést berekesztettnek nyilvánitjuk.

*

A trónbeszéd meghallgatására, melylyel király ő Felsége 11 órakor az 1881—84 iki országgyülést berekesztette, a förendiház és a képviselőház tagjai nagy számban jelentek meg. Már tiz órakor kezdődött a felvonulás, és a lánczhidtéren, az Albrecht-uton, a Szt.-György-téren ezer és ezernyi közönség nézte a látványt, melynek fényét tetemesen emelte a gyönyörü napos idő.

A diszes fogatok hosszu sorában különösen feltüntek a herczeg primásnak és Karácsonyi Guido grófnak fogatai, továbbá Szapáry Gyula, Károlyi Gyula, Károlyi Sán-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A REJTÉLYES VÁZLAT.

(Egy Londonban meghalt német festész hátrahagyott irataiból.)

Ki Nürnbergben volt, — mondja a festész — minden bizonynyal észrevett a sz. Sebald templom átellenében egy magas csucsfedelü, keskeny régi házat, homlokzatán a szüz anya roppant szobrával.

E ház azelőtt vendéglő volt, én is itt szállásoltam, midőn a festészeti pályára szántam magamat.

Nürnbergbe jöttem a régi mesterek müveit tanulmányozni. Ily tanulmány mindenesetre müvészi haszon, de keveset hoz a tárczába.

Pénzviszonyaim nem a legjobb lábon állottak, nem vala tehát más hátra, mint hogy arczképeket fessek.

Kaptam meghivásokat és festettem, a mint jött, kövér idős asszonyságokat, ölükben egy kutyácska vagy macskával; potrohos tanácsosokat, kereskedőket, sőt néha piros pozsgás bajor leánykákat is — mindig iparkodtam a kivánt ifjuságot és szépséget a képre ruházni.

Mindamellett munkámnak vége szakadt, uj megrendelők pedig nem jelentkeztek; nekem ismét néhány megmaradt forintomból kellett megélnem, s megtörtént, miután azt elköltöttem, hogy a vendéglős csak krétával irogatott a rovásra.

Ez ember eleinte igen előzékeny volt iránt, de erszényem tartalmának apadásával az ő szivessége is eltünt. Már többször emlékeztetett hideg szavakkal adóságaim törlesztésére.

Egy este, midőn a lépcsőn szobámba akartam menni, utánam jött s kiáltá:

— Hóha, ifju ur, ne oly gyorsan! Most azonnal fizessen nekem 100 forintot és tiz krajczárt; itt nem segit semmi elillanás.

Valamit dadogtam neki, szobámba sieték becsuktam az ajtót és leverten dőltem ágyamra ruhástul együtt.

Már majd letettem a müvészi élet- és a reménylett hirnévről, mert ezek helyett az éhség és adósság lépett egész valóságában előtérbe.

Végre képzelődésem mind jobban homályosult, s én nehány óráig tartó mély álomba merültem. Mintegy két órakor éjfél után felébredtem, s ugyan különös lázszerü kedélyállapotban.

Meggyujtottam lámpámat, papirt és irónt vevék kezembe s vázlatot kezdtem rajzolni; a rajzoláskor ugy tetszett nekem, mintha én azt vinném ki, mit egy homályos hatalom követel; kezem természetfölötti ihletésnek eszköze volt, ez ihletés még sem muzsámtól származott, hanem egy szokatlan ösztönből, mely irónomon uralgott s engem rabszolgájává tön. Az eképp előállt vázlat sötét udvart ábrázolt, mely 7—8 láb magas és erős vaspántokkal megerősitett, de már roskadozó kőfallal volt körülvéve. A baloldalon léczrácsozat volt, melyen át egy fészerbe lehetett bepillantani, hol levágott ökör kötélen csüggött. Vére patakként folyt különféle szeméttel megtöltött gödörbe. Az udvar egyik végén kamara létezett, melynek nyitott ajtaján egy karót és néhány köteg szalmát lehete megpillantani. Az udvar elején tyuk-ketrecz és eltépett kötéldarabok. A rajznak jobb oldala még üres volt, s nem tudtam, hogy mit rajzoljak oda.

Mereven néztem a papirra, egyszerre csak előtünik egy lábfej — erősen vigyáztam — most egy lábszár kapcsolódott hozzá, azután összekuszált ruha s végre egy vén asszony egész alakja zilált hajjal, arczában halálfélelemmel, egy erős férfikéz ellen, mely torkát megragadta. Ez tehát akaratlanul is gyilkossági jelenet előmutatója valék. Az irón kiesett kezemből. Borzadtam, midőn az öreg nő eltorzult vonásait néztem. Hanem a gyilkost nem látám, csak karját, melyet áldozatának kezei görcsösen körülfogtak — ő maga átláthatlan sötétségben volt — a vázlatot nem birtam befejezni. Bágyadtság vett rajtam erőt s mondám magamban:

Már mi sem hiányzik, csak az az egy alak, ezt majd reggel készitem el, szemeim most megtagadják a szolgálatot. Gyorsan levetköztem és lefeküdtem. Öt percz sem telt bele, hogy elszenderültem, s midőn felébredék, már a nap magasan állott. Magamra hánytam ruháimat s a rajzoláshoz akartam fogni. Kopogtattak ajtómon. Feltártam s kiáltám:

— Szabad!

Egy feketébe öltözött idős férfi jött be s kérdé:

— Ön Wertt Henrik ur?

— Szolgálatjára uram!

Meghajolt s báró Dahlheim Frigyesnek mutatá be magát.

Hogy e gazdag képkedvelő és ismerő s egyszersmind a büntetőtörvényszék egyik tanácsnoka nem átallott engem szegény lakásomban fölkeresni, nekem nagyon feltünt.

Szégyenkezve néztem szobám szegényes butorzatát, alacsonyságát és szuette padlózatát; de vendégem legkevésbé sem figyelt ezekre. — Leült asztalomhoz s mondá:

— Wertt ur, én rokonom arczképeért jövök, ki —

Ekkor megpillantá az előtte álló vázlatot. Különös érdekeltséggel nézé pár pillanatig s beszélni kezde:

— Ön rajzolta e képet? Ekkor engem is oly erősen megnézett, mint előbb müveimet vizsgálá.

— Igen én, uram!

— Felállott s kérdé mit kivánnék a vázlatért.

— Nem adom el — egy nagyobb képet akarok utána festeni.

— Ugy? mondá s felvette a papirt, szemüvegén át szorosan vizsgálgatta. Szemei szikráztak tömött szemöldjét összevoná; kimondhatatlanul sötéten nézett ki. Szemlélődése alatt halotti csend uralgott a szobában, s csak egy, magát a pókhálóból kiszabaditani igyekező légynek zöngését hallám. Végtére az elkészitendő képnek nagyságát kérdezte anélkül, hogy fölnézett volna.

— Négy láb széles, három láb magas.

— Mit kiván érte?

Árt kellene szabnom, hogy elhigygye mikép már több genre-képet adtam el; egész bizonysággal mondám:

— Ötven aranyat.

Az öreg a rajzot ismét letevé az asztalra a zsebéből hosszu zöld selyem erszényt vont ki.

— Ötven aranyat? — ismétlé, s az erszényből egy tele marok aranyat vevén ki, mondá:

— Itt van!

Mig én bámulva állottam ott anélkül, hogy köszönetet tudnék mondani, ő tizszer öt fénylő aranyat olvasott előmbe. Meglepetésem oly nagy volt s annyira lebilincselt a váratlan kincsnek látása, hogy a nagylelkü képbarát köszönését és eltávozását sem vevém észre. A mint magamhoz tértem, legelső gondolatom is az volt: szabad-e nekem elfogadni a pénzt; — még el sem kezdtem a képet, s ki tudja, el tudom-e végezni? — Elhatározám a báró után menni s neki kétségemet megmondani. Gyorsan leugráltam a lépcsőkön s kinéztem az utczára; de a kit kerestem, már seholsem volt látható. Nem volt mást mit tennem, mint visszatérni aranyaimhoz.

— Ez fölséges dolog — mondám magamban, a lépcsőkön lassan menve föl — legalább mint becsületes ember végezhetem

dor, Zichy Jenő, Andrássy Gyula grófok és mások fogatai.

Az országgyülés tagjai egytől-egyig magyar diszruhában jöttek az ünnepélyre; pazarul diszitett festői szabásu menték, a tündöklő érdemjelek, a vakitó fényü boglárok tömérdek sokasága leirhatatlanul tarka és változatos látványt nyujtott, mely minduntalan az élénk tetszés és a meglepetés felkiáltásait csalta a nézők ajkaira.

A Szt.-György-téren egy század katonaság volt felállitva teljes diszben, zenekarral, onnét pedig egész a várlak udvaráig 3—3 lépésnyi távközökben állottak a katonák, hogy a nézőket visszaszoritsák a járdára. A kocsiut közepén lovas rendőrök állottak- és válaszfalat képeztek a jövő és a menő kocsik közt, hogy minden torlódás megakadályoztassék.

¾11 órakor a felvonulás be volt fejezve, a zászlós urak, élükön a herczegprimással, továbbá a miniszterek a kihallgatási teremben gyültek össze.

Pont tizenegy órakor az első főudvarmester jelentést tett a királynak, mire ő Felsége a nagy terembe vonult, a hol a főrendek és a képviselők várták.

Ő felsége az előirt szertartás szerint a trónra lépett, ott helyet foglalt és feltette kalpagját.

Ebben a pillanatban a Szent-György-téren a zenekar eljátszotta a király-hymnust.

A király jobbján Erdődy István gr., m. kir. fölovászmester egyenesen feltartva a meztelen kir. kardot; jobbról mellette Hornyik cz. püspök állott kezében az apostoli kereszttel. A királylyal szemben álltak Simor János bibornok-érsek teljes ornatusban, a horvát bán, báró Vay Miklós és Szlávy József koronaőrök, és a többi zászlós urak. A királytól jobbra Hohenlohe herczeg főudvarmester, Fratricsevics gárdakapitány, balra pedig Fürstenberg herczeg és magyar gárdisták.

A királylyal szemben baloldalon álltak a kormány összes tagjai. Jobbra és balra az országgyülés két házának tagjai álltak, köztük Haynald Lajos kalocsai érsek bibornoki diszben, Samassa érsek, Schlauch Lőrincz, Ipolyi Arnold, Zalka János, Vályi János Schuster Konstantin, Kovács Zsigmond püspökök; feltüntek még Edelsheim-Gyulai b. orsz. főhadparancsnok fehér tábornoki diszben, Andrássy Gyula gróf és Fehérváry Géza b. a honvédtábornokok piros diszruhában. A főrendek és képviselők közt igen sokan rendkivül fényes diszruhákat viseltek, ugy hogy alig volna lehetséges kiemelni a feltünőbbeket.

A király, ki igen jó szinben volt, erőteljes hangon olvasta fel a fentebbi trónbeszédet, melyet harsány éljenek szakitottak félbe, főleg a Horvátországra és a külpolitikai helyzetre vonatkozó passusoknál.

A trónbeszéd azon passusánál, mely az országházról szól és kiemeli a magyar nemzet ragaszkodását a királyhoz és a majdnem ezredéves alkotmányhoz, ismételtem és valóságos viharként tört fel az éljenzés.

A trónbeszéd felolvasása után a katonai zenkar ismét eljátszotta a hymnust és ő felsége kiséretével együtt visszavonult a belső termekbe.

Az országgyülés két házának tagjai a várkápolnába mentek, hol Simor János bibornok herczegprimás fényes segédlet mellett „Te deum“-ot mondott.

E szertartás után a szabadelvü-párti magnások és képviselők a miniszterelnöki palotába mentek Tisza Kálmánhoz.

A főrendek részéről Haynald bibornokérsek ékes szavakat intézett a miniszterelnökhöz, ki meleg köszönetet mondott a megemlékezésért.

Végül a képviselők üdvözölték Tisza Kálmán miniszterelnököt. Iványka Imre mondott lelkes beszédet, melyre Tisza Kálmán mély megilletődéssel válaszolt.

Az orsz. szabadelvü párt bucsuèrtekezlete.

Az országgyülési szabadelvü párt hétfőn d. u. 7. órakor bursuértekezletet tartott Szathmáry Miklós elnöklete alatt. Tisza Kálmán miniszterelnök belépte után, kit hosszas lelkes éljenzésekkel fogadott a párt, Szathmáry Miklós a következő bucsubeszédet tartotta: „Mélyen tisztelt párt! Nehány nap mulva választóink közt leszünk, hol nyugodt szivvel, felemelt fővel jelenhetünk meg, mert mindenkor meggyőződésünket követtük. Mi elérhetetlen igéreteket nem tettünk választóinknak, feltártuk előttük a helyzet komolyságát, de nem csüggesztettük el őket a haza jövője iránti hitükben. Ezért most az országgyülés bevégeztével nagyobb eredményt mutathatunk fel, mint a mennyit igértünk, mit a mélyen tisztelt kormány bölcs, tapintatos, határozott eljárásának köszönhetünk. Lehetünk többen, kik a jövő országgyülésnek tagjai nem leszünk, de szivünkben visszük el azon mély tiszteletet, forró ragaszkodást és bizalmat, melylyel a mélyen tisztelt kormányelnök s a kormány egyes tagjai iránt viseltetünk. Imánkba szőjük azon forró óhajtásunkat, mit most is szivünk mélyéből kivánunk, hogy az Isten a mélyen tisztelt kormányelnök urat s a kormány egyes tagjait teljes megelégedésben a haza boldogitására sokáig éltesse.“ (Élénk éljenzés.)

Az éljenzés csillapultával Tisza Kálmán miniszterelnök körülbelül a következőket mondá:

„Tisztelt barátaim! Engedjetek egy pár bucsuszót mondanom a közel viszontlátás reményében (Halljuk!) A lezajlott három év alatt a kormány sokszor érezte, hogy nem egyszer oly kérdésekben volt kénytelen támogatástokat kérni, a melyekben azt megadni nem volt könnyü. Ti azonban megadtátok ezt azon tudatban, hogy csak oly ügyben kértük a támogatást, mely meggyőződésünk szerint hazánk érdekében szükséges volt. (Ugy van!) E bizalomért fogadjátok forró köszönetemet és tiszttársaim forró köszönetét. Azért, hogy azzal a közjónak tettünk szolgálatot, nem mondok köszönetet, mert a tett magával hozza a jutalmat. (Eljenzés.) Mint t. elnökünk mondá és mindnyájan tudjátok, választások előtt állunk. A választások esélyei egyesekre ugy mint pártokra sokszor meglepetéseket is szülnek; de van egy, a mit a szerencsés választás meg nem adhat és a választás meg nem semmisithet és ez az öntudat, hogy az ember lelkiismeretesen teljesitette kötelességét. (Ugy van.) Ezen öntudattal tulbecsülés nélkül mondhatom, lépünk mindnyájan a nemzet itélete elé. Azt hiszem, hogy kedvezően fog kiütni. De bármint üssön is ki, nyugodt lélekkel fogjuk mindnyájan fogadni és teljesiteni fogjuk jövőre is, a mit a hazaszeretet kötelességünkké tesz. (Ugy van.) Midőn ezen érzelemnek adnék kifejezést, csak ismételnem kell magam és társaim nevében köszönetemet támogatástokért, bizalmatokért és barátságtokért és engedjétek meg, hogy azon hiedelemnek adjak kifejezést, hogy barátságtok, melyet iránt tausitottatok, minden viszony között a jövőre is megmarad számunkra.“ (Elénk hosszas éljenzés.)

Végül Dániel Pál, majd Szathmáry Miklós elnök mondván köszönetet a kormánynak, az értekezelet a miniszterelnököt éltetve véget ért, a miniszterelnök azon szavaival: „ismétlem a viszontlátásig.“

Napi hirek.

— **Lapunk** az áldozó csütörtök ünnep miatt holnap nem fog megjelenni.

— **A képviselők** beszámoló beszédeinek megtartása lesz a következő heteken az események legfontosabbja. Debreczenben az első beszámolót a II-ik kerület orsz. képviselője Kiss Lajos ur tartja és bizonynyal a választók nagy száma fogja meghallgatni, városunk e jeles, érdemekben megőszült férfiát. E helyen meg kell emlitenünk, hogy ezuttal külön meghivók nem küldetnek széjjel, hanem csak falragaszon értesittetnek a választó polgárok.

— **Békéssy Gyulának** a debr. tanerület főigazgatójává történt kinevezését a hivatalos lap tegnapi száma közli. — A derék tanárnak tiszta szivből gratulálunk fényes állásához.

— **A debr. jogászkör** diszes kuglizóját 24-én délután 4 órakor nyitják meg a tagok használatára. A kuglizó oly pazar diszszel épült, hogy méltán sokan tekintik meg. Nem lehet kétkedni benne, hogy e kuglizó lesz a nyári mulató helyek egyik leglátogatottabbja.

— **Confirmatió.** Az ág. hitv. ev. egyházban a confirmatió most vasárnap május 25-én tartatik meg d. e. 10 órakor. Ezt megelőzőleg szombaton délután 3 órakor lesz a confirmálandók vizsgálata az imaházban.

— **Nem reclam** az, ha a jogász körgyönyörü kuglizójának épitő mestereit megdicsérjük. E kuglizó izlés, és csin tekintetében de különösen soliditás tekintetében oly kiváló munka, mely önmagán hordja mestereinek dicséretét. Az ácsmunkálatokat Kapusi János, az asztalos munkákat pedig Kerekes Albert végezték. A gyönyörü stylü kuglizó a derék mesterek szakképzettségéről szép tanuságot tesz.

— **Meghivás.** A debreczeni ref. egyház egykori hirneves kántorának, **Garbóczy Sámuelnek** elhagyatott, jeltelen sirját a közkegyelet — társadalmi uton gyüjtött összegből — emlékkövel jelöli meg s ezt az emlékkőt folyó hó **25**-én délután **4** órakor (vasárnap) avatjuk fel ünnepélyesen a czegléd utczai temetőben. Erre a kegyeletes ünnepélyre a n. é. közönséget a legmélyebb tisztelettel, itt a nyilvánosság terén, meghivjuk. Debreczen, 1884 máj. 21. Az ünnepélyt rendező bizottság. — Ezzel kapcsolatban, magán értesülésünk szerint, felemlitjük, hogy egyes személyekre szóló meghivók nem bocsáttatnak ki; azonban meghivatnak püspök ur utján a ref. egyház lelkészi és tanitói kara, valamint az egyháztanács; továbbá a prépost ur utján a kath. egyház belső és külső elöljárói; főispán ur utján a városi tisztikar s a törvényhatóság bizottsági tagjai, a főiskolai tanárkar, s a bent levő tanuló ifjuság.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon mélyen tisztelt ösmerőseink, barátaink, kik korán elhunyt örökké felejthetetlen kis leányunk végtisztességtételénél megjelenni és részvétökkel veszteségünk nagy fájdalmát enyhiteni és megosztani szivesek voltak; fogadják legmélyebb forró köszönetünk nyilvánitását. Debreczen 1884. Május 21. Kaszanyitzky Endre és neje Szabó Teréz.

— **Királyi kegyelem.** Olvasóink talán emlékeznek azon lapunkban is közölt fenyitő törvényszéki vágtárgyalásra, mely 1882-ben Dzurik Mihály vidéki szegény ember ellen haláltokozó sulyos testi sértés czimén tétetett folyamatba, s melynek folytán Dzurikot, ki a „Csicsogó“ csapszéknél egy tetten ért tolvajt azon alkalomból, hogy kövér sertésével terhelt szekerét el akarta hajtani, egy a korcsma pitvarában felkapott könyöknyi hasáb fával ugy ütötte meg, hogy az belehalt, — az első biróság jogos önvédelem alapján felmentette. Ezen itéletet annak idején a királyi itélő tábla helybenhagyta, a Curia mint legfőbb törvényszék azonban Dzurikot 2 évi börtönre itélte. Utóbbi itéletet a jogászlapok annak idejében szinte ismertették; a védő ügyvéd Gyügyey József a két alsóbb bióság felmentő itéletére hivatkozással két izben siker nélkül kisérlette meg a királyi kegyelem kieszközlését, mig harmadszor siker keronázta törekvését, mert mint a törvényszékhez tegnap beérkezett jelentés tudatja Ő cs. kir. Apostoli Fölsége Dzurik Mihálynak hátralevő büntetését e hó 10-én kelt legmagasabb elhatározásával elengedte; s a szegény családapa visszaadatott övéinek. —

— **Térzene.** A 39-ik gyalogezred zenekara Czapek karnagy vezénylete alatt holnap délután 6 órakor a „Bika“ előtt tartja a térzenét. E térzene érdekes müsorozata következő lesz: 1. „Induló“ Millöckertől. 2. Methusalem operette Quvertureja Strausstól; 3. Diák walczer Brandltól; 4. „Tanhauser“ kardal Wagnertől; 5. „Julia“ négyes Czapektől; 6. Potpourri: „Fény és árny“ Kraltól; 7. „Eskulap“ polka Debec; 8. Persa induló Strausstól.

— **A nagyerdei fürdő** udvaron holnap d. u. a Magyari testvérek zenekara fog játszani.

— **Zeneestély.** A Vilmos Lajos vendéglőjének udvarkertjében holnap zeneestély lesz.

— **Az orsz. kiállitás mücsarnoka**, melynek épitését a napokban kezdették meg, 1151 négyszögméternyi területet foglal el. Ezen területből 165.72 négyszögméter felülvilágitott helyiségekre esik, a többi helyiségek oldalvilágitással birnak. A kiállitási termeken kivül lesz benne előcsarnok s két lakó szoba az őrök számára a szükséges mellékhelyiségekkel. A földszinti padozat 2.15 méter magasságban fekszik a Stefánia-uti járda szine fölött. Az épület magassága a középrészben a főpárkány éleig 12.95 méter, a szárnyaknál pedig 9.06 méter a Stefánia-ut járdaszinétől. Külső homlokzata nyers téglából készül s szines majolikával lesz diszitve. A középhomlokzat két oldalán fönt a festészet és szobrászat szoborcsoportjai lesznek elhelyezve. Belsejében az egész épület vastartók közötti hullámos tüzmentes lemez födénynyel bir. A belső diszitési részletek gipszből készülnek, a kiállitási helyiségek padozata pedig háromszinü czementlapokból lesz előállitva. Az épületnek mind a két főhomlokzata egyenlő s a Stefánia-uttól 15 méternyire a Király-pavillon előtt épül. Az előirányzott öszköltség 102,600 frt. A mücsarnoknak a f. év decz. 31-ig kell elkészülnie.

— **Használt bélyeg értékesitése.** Mindenféle kül- és belföldi használt bélyeg Geiger R. füszer és papir üzletében „a ref. collegium“ mellett megvásároltatik.

— **Staudach Aurél** báró sebeit, a Rókusba szállitása után dr. Nawratil Imre osztályos főorvos részletesen megvizsgálta s ugy találta, hogy a golyó, mely 9 cm. kaliberü gyalogsági tiszti revolverből lövetett, a szivtől balra kissé lefele hatolt a testbe s a lőcsatorna fölfelé ferde irányban halad ugy, hogy a golyó közvetlen a lapoczka szabadon álló csucsa alatt esett ki. Nemesebb részek már a lövés irányánál is nehezen sérülhetlek meg, mindazáltal a főorvos attól tette függővé a kór szerencsés lefolyását, ha erős sebláz, vagy ebből eredő hártyalob föl nem lép. A beteg annyira jobban érzi magát, hogy már tegnap délután hosszasabban beszélgetett hozzátartozóival. Ugyancsak tegnap délután meglátogatta őt menyasszonya is és sokáig beszélgettek egymással.

— **Lótenyésztési dijosztás Debreczenben.** A nagy méltóságu földmivelés ipar és kereskedelemügyi magyar kir. miniszteriumtól 17,323/884. sz. a. nyert megbizatás folytán, tisztelettel értesitem a lótenyésztés emelésének felkarolására, legelső sorban hivatott gazdasági egyesületeket, és a gazda közönséget arról, hogy lótenyésztési állam dijosztás Debreczen sz. k. város és Hajdu vármegye lótenyésztésének emelésére, együttesen ez évben augusztus hó 10-én, debreczeni Lőrincz vásár vasárnapján Debreczenben, a nagy-erdei fürdőház előtti kies téren, reggeli 9 órakor veszi kezdetét. A fent tisztelt m. kir. miniszterium, a fennt megnevezett két törvényhatóság területén levő tenyésztők számára, együttesen 80 darab 10 frankos magyar aranyat engedélyezett. Ebből 6 darab jól ápolt egészséges erőteljes és sikerült szopos csikóval biró tenyész kanczának, 46 drb, arany; és 5 darab kitünő tenyész képességet igérő 3 éves kancza csikónak, 34 darab arany van pályadijul a magas miniszterium által kitüzve. Ezek szerint összesen csak 11 darab pályanyertes tenyész anyag lenne ugyan dijazható. Azonban a minden szépet és jót a maga méltóságához képest felkarolni szokott Debreczen sz. k. város a bécsi világhirü és a székesfehárvári kiállitáson és még mindenütt, a hol pályázott első rendü dijjakra és kitüntetésekre érdemesitett tenyész anyagával, e pályatéren kiérdemelt arany dijjait, a népies tenyésztés előmozditása czéljából, a debreczeni és a hajdumegyei gazdáknak egyaránt még minden évben uj pályázatra bocsátotta. Követni szokták e nemes példát mindez évben, több egyes pályanyertesek is, azon czélból, hogy az aranyokból a szegényebb sorsu tenyésztők is, kisebb dijjakra osztva lehetőleg minél nagyobb számmal részesülhessenek. És ezek folytán, meg van a lehetőség és meg van engedve, a magas miniszterium által is, hogy az uj pályázatra bocsátott aranyokból, a 11 darab pályanyertes lovon kivül, még 15, vagy 30 darab tenyész anyag érdem szerint lehetőleg részesüljön. Meg van engedve az is, hogy a körülményekhez képest, soron kivül egy és 2 éves kancza csikók, sőt még mén csikók is dijaztassanak. A pályázatból csak az angol telivér lovak vannak kizárva. A dijakra csak Debreczen városi és csak hajdu vármegyei tenyésztők pályázhatnak. Egyébként szükség esetében bővebb felvilágositással hatvan-utczai 1577/78-ik számu házamnál naponként délutáni fél 3 órakor gazda társaimnak szivesen szolgálok. Kelt Debreczenben 1884. máj. 20-án Koszorus Lajos.

— **Meddig tud koplalni a pulyka?** Berekaljan zsupot raktak be egy pajtába s nem vették észre, hogy az épület egyik sarkában tojásain ül a pulyka. Tizenöt nap mulva eltávolitották ismét a zsupot s nagy meglepetésre, ott találták nemcsak az elve-

---

el müvemet. — Mindenekelőtt a hiányt kellene kitöltenem a vázlatban. Kezembe vevém a rajzónt s azt gondolám, hogy a körültem fekvő aranyok majd föllelkesitnek; hisz csak pár vonás hiányzott még. De épen ezt nem valék képes előteremteni, sokat kisérlettem, de nem illet oda. A lelkesülés eltünt, s a gyilkos alak nem jött elő kezem alatt. — Hasztalan rajzoltam, ismét kidörgöltem, a amit leváztam, oly kevéssé illet a többihez, mint valamely Raphaeli alak a nyugati (német) tartományok népünnepei közé. Tökéletesen kimerülve eldobtam a rajzónt, beteges fölindulásba estem, aggódásom miatt hideg izzadtság verődött ki homlokzatomon.

Durván tölnyitá ekkor ajtómat a vendéglős s minden engedelem nélkül szobámba lépett. Pénzvágyó szemei mindjárt az aranyakra estek.

— Haha! kiáltá — megcsiptem festő uramat! No, hazudja még, hogy nincs pénze!

Felingerülve a vendéglős e szemtelenségén, nem ereszkedtem szóvitába vele, hanem házigazdai jogomat fölhasználva, ugy kidobtam ajtómon, hogy felbukott s nehány lépcsőn legorult, mely esemény a szomszéd lakók nagy hahotája közt ment végbe, mert ők sem szerették a goromba vendéglőst. Ő tovább kiabált:

— Én pénzemet akarom! A csavargó nem akar fizetni — pénzemet! pénzemet!

Mi még inkább növelte lezuhanásának komikumát. Visszavonultam szobámba, becsukám az ajtót s még egyszer megkisérlém a vázlatot befejezni; de magára vonta figyelmemet, hogy az emberek az átelleni ablakokból kiváncsian néztek ki.

Valami szokatlannak kellett az utczán végbemenni. Kinyitám az ablakot s lenéztem. Fölfegyverzett rendőröket láttam a kapu előtt állani, mintha valami gonosztevőnek lehetetlené akarnák tenni a megszökést.

Értem jönnek ezek? — mondám megijedve — talán a goromba ficzkó hozta ide őket?!

Nemsokáig kellett várnom a talány megoldására; nehéz lépteket hallék a lépcsőkön közeledni, erősen kopoktak ajtómon, s egy erős bassó-hang kiáltá ottkinn:

— A törvénynevében föl kell nyitni!

Nagyon megijedve engedelmeskedém s fölnyitottam az ajtót. Egy kis kövér ember, zöld egyenruhában, lépett két markos legénytől kisérve, s nem a legengedelmesebben megfogá galléromat s mondá:

— Wertt Henrik, ön foglyom!

Félelmem elenyészett s ismét nyugodt komolysággal kérdezém:

— Fogoly? Miért? Micsoda gonosztettről vádolnak engem?

— Majd meg fogja tudni — válaszolt gunyolódva a rendőrbiztos. s kisérőinek nagyon is érthető jelt adott. Az utóbbiak hozzám léptek s kezeimre bilincseket raktak. Ellenállásról szó sem lehetett, sorsomra bizatam magamat, mint valamely magányosan utazó vándorlegény, ki három rabló kezébe jutott. De — gondolám — mily eljárás ez azért, hogy egy szemtelen embert kidobtam ajtómon.

A rendőrbiztos és egy legény vezetett le a lépcsőn, mig a másik szobámnak minden zugát kikutatta, ruháimat és irataimat összevisszahányta a padlóra.

A kiváncsi nép összetódulása közt toltak be egy kocsiba és két fegyveres közé ültetek. — Hiában kérdeztem a mellettem ülőket:

— Micsoda gonoszt követtem én el?

Egy ostobán-gunyos vigyorgás volt a felelet.

(Vége köv.)

szettnek hitt pulykát, de az időközben kiköltött fiókjait is. A szegény kotló tehát tizenöt napig nem evett és nem ivott semmit, — irja a Sopron czimü lap.

— **A zenede mükedvellői előadása** A zenede javára rendezendő első mükedvelői előadás f. hó 25-én fog megtartatni. Jegyeket előjegyezhetni egyleti pénztárnok Göltl Nándor urnál (Piacz u. gr. Dégenfeld-féle ház alatti gyógyszertárban.) Az előjegyzésnél a közremüködők, továbbá az alapitó tagok és a szinházi rendes bérlők igényei figyelemben részesülnek. A szombaton déli 12 óráig ki nem váltott jegyek azontul minden tekintet nélkül a t. cz. közönség rendelkezésére fognak bocsáttatni, még pedig szombaton estig Göltl Nándor urnál, vasárnap a szokott órákban a szinházi pénztárnál. Az előjegyezhető helyek árai: családi páholy 8 frt, alsó s középpáholy 6 frt, másodemeleti páholy 4 frt, támlásszék 1 frt 50 kr, a 3 utólsó sorban 1 frt 20 kr, földszinti zártszék 80 kr. emeleti zártszék 60 krajczár. A zenede igazgatósága. — Mint a fenti értesités tudatja, vasárnap f. hó 25-én tartatik meg zenedénknek első mükedvelői előadása, mely felette érdekesnek igérkezik. Ez alkalommal, mint már emlitettük a „Süketnek kell lenni" franczia bohózat és a „Tiz leány és egy férj sem" Suppénak e kedves zenéjü operetteje adatik elő. Azokra nézve, kik szerencsések lesznek ez estére helyet kapni, az élvezetek egész sora vár, melyeket még korai volna elárulni. Annyit azonban indiskretio nélkül is megsughatunk tisztelt olvasóinknak, hogy a „tiz leánynak" egyenruhában megjelenése s az általuk előadandó gyakorlatok az első felvonásban valamint a 2-ik felvonás festői jelmezei a közönséget nem kis meglepetésben fogják részesiteni.

— **Öngyilkosság a kórházban.** A „Debreczen" 1884 99-dik száma, ujdonsági rovatában: „Ongyilkosság a kórházban" czimü közleménye nem felel meg a valódi tényállásnak. — Mert a helybeli közkórházban, senki sem mérgelte meg magát. — Holott ugyan oda a 28-dik számu rendör, f. hó 19-én egy Goldberger Ignácz nevü izraelita napszámost — de nem Grünberger Samut, mint a „Debreczen" ujdondásza megnevezi — a ki nyers kénsavat ivott — tehát nem vitriolban áztatott gyufát — nem is a kórházban, hanem a szt. annai izraelita imaház udvarán, minek következtében daczára a rögtön alkalmazott ellenméregnek; pár órai kinos szenvedés után kimult. — Ez a tényállás. Félreértések kikerülése végett, kérem a „Debreczen" ujdondászát, más alkalommal a kórházat érdeklő dolgokban, közleményeit alaposabb informatió utján megtenni; melylyel a helybeli közkórházi igazgatóság — ha megkerestetik — mindenkor szivesen szolgál. Debreczen 1884 május 21. Dr. Ujfalussy igazgató főorvos.

— **Egy szép asszony tragédiája.** Devonshire lakosságát nagy izgatottságba ejté nem rég a következő eset: Egy Shortland nevü ujseelandi ügyvéd elcsábitotta a grófság legtekintélyesebb és leggazdagabb családjának egyetlen leányát s megesküeött vele titokban. A lakodalom után megbocsátottak leányuknak a szülők s elfogadták férjét is, a kiről azelőtt hallani sem akartak. Két héttel az esküvő után kijelenté mr. Shortland, hogy elutazik Uj-Seelandba s nejét ezalatt szüleinél hagyja. El is utazott, de két nap multán eltünt a menyecske is. Nem is találták sehol, mig végre kihalászták holttestét a környéken levő tóból. Eleintén azt hitték, hogy szalmaözvegységén elkeseredve, ugy ugrott a vizbe, de miután eltemették őt, kiderült, hogy a férj nem utazott el, hanem egy bérlőnél rejtőzött. Letartóztatták az orgazdával együtt s az utóbbit azóta szabadlábra helyezték, mert koronatanunak ajánlkozott.

— **A czigányvajda menyasszonya.** A napokban Pápára egy czigánycsapat érkezett, mintegy 12 kocsival. A kocsik megrakva voltak bárányok- és libákkal, sőt a figyelmes szemlélő néhány malacznak a körvonalait is észrevehette az elrongyolt kocsikas hézagain át. Az első kocsi a vajdáé volt, — melyen egy 15—16 éves festői szépségü fiatal leány ült és a kezében lévő néhány darab ezüst-pénzzel játszadozott. A csapat az utcza közepén megállt, mire csakhamar a kiváncsiak egész sora vette körül őket. Egy fiatal ember, kinek a leány feltünő szépsége nagyon megtetszhetett, nem állhatta meg, hogy kérdést ne intézzen a fekete sereg egyik tagjához, hogy ki lehet az első kocsin ülő nő? A moré meg is felelt a kiváncsinak azonnal. Tudtára adta, hogy az a személy sem több, sem kevesebb, mint a fővajda menyasszonya, a kit egy kollégájától vásárolt meg 645 frtért. A lakodalmat Pápán akarták megtartani, de a rendőrség nem engedte meg.

— **Az uj ötven forintos** államjegyek kibocsátását hir szerint e hó 23-án kezdik meg.

— **Jókainé a királynál.** Tegnap fogadta a király Jókainé Laborfalvy Róza asszonyt, kit Jókai vezetett be az elfogadó terembe s ki 50 éves szinészi jubileuma alkalmából őt ért legmagasabb kitüntetést jött megköszönni. A király fölötte kegyesen fogadta Jókainét, örömét fejezte ki a fölött, hogy ő is hozzá járulhatott az ünnepélyhez, kérdezősködött a felől, hogy ez alkalommal a nemzeti szinházon kivül még minő szinházakban lépett föl, mire Jókainé azt felelte, hogy csakis azon szinházakban lépett föl, melyeknek megnyitó előadásában része volt. A király azután tudakozódott Jókai felől, emlitést tett arról, hogy most Jókai és a trón-örökös egy müvön dolgoznak s hosszabb beszélgetés után ért véget a kihallgatás. A király Jókainéval ugy érkeztekor, mint amikor eltávozott, kezet szoritott s általában mindvégig a legszivélyesebben társalgott vele.

— **A szerény orvos.** A patiens sulyos betegségéből felépülve, először megy az utczára és találkozik orvosával. Hálásan szorongatja kezét: A mig élek, sohasem fogom elfelejteni! Egy élettel tartozom önnek! — Ugyan ne tulozzon — mondja a doktor — ön csak husz látogatásért 60 frttal tartozik nekem és remélem, hogy mindenekelőtt ezt nem fogja elfelejteni!

— **Sertéshizlaló vállalat Pécsett.** Mintegy két évvel ezelőtt Szontagh M. kamarai elnök megpenditette az eszmét egy sertéshizlaló és kölcsön előlegező vállalat létesitésére. E czélra különösen Zárai K, buzgólkodása folytán alakult is egy társaság, mely a szállások, daráló malom és egyéb hozzávaló épületek épitését már meg is kezdte. E társaság Pécs városától a telek felállitására igen kedvező feltételek mellett 25 holdnyi területet nyert, és megtiltatott az egész város területére a sertéstartás és sertéshizlalás, s ez most mind a társaság szállásaiban összpontosittatik. A szállásokat melyek mintaszerüen lesznek berendezve, Kovács József kőbányai jónevü ácsmester s e tekintetben elismert szakember épiti fel. A társaság szervezete, az üzlettervezet s főképp a Pécs város által biztositott sokféle kedvezmény kilátásokkal kecsegtetik az illető vállalkozókat.

— **Kossuth fiának találmánya.** Kossuth Lajos Tivadar turini mérnök szabadalmat kapott monarchiánkban oly vasuti személyszállító kocsira, melynek oldalt végigmenő fedett zárt folyosója van, a melyen a közönség s a kalauz közlekedhetnek s melyről az egyes szakaszokba benyithatni. E folyosóval elláthatók a jelenlegi szakaszos (angol rendszerü) kocsik is, mi által közforgalmi (amerikai rendszerü) kocsikká változnak.

— **A „három ember."** Egy fösvény emberhez éppen akkor nyitott be barátja, midőn az vacsorált. Ott is maradt vendégnek. Vacsora alatt a nyelvekre tért a társalgás. — A ki hány nyelvet beszél, annyi ember — mondja fontoskodó arczczal a kelletlen vendég, jó adag pecsenye darabokat nyelve el. — Hát te hány nyelvet beszélsz — kérdé a házi ur. — Hármat: magyarul, németül és tótul. — Te eszerint csak három ember vagy — jegyzé meg keserüen a fösvény — de legalább öt helyett eszel!

— **Valetin és társa** jóhirnevü hamburgi bankház mai lapunkban közzétett hamburgi pénzkisorsolásra vonatkozó hidetésére felhivjuk tisztelt olvasóink figyelmét, mely kisorsolás kétségkivül a közönség érdeklődését megérdemli, mert kevés költséggel mindenki megkisérlheti szerencséjét.

— **Gyermekrabló apa.** Érdekes eset fordult elő a napokban a szegedi kapitányság előtt. Egy fiatal menyecske vádolta be férjét, Kovács-Rajczi Imrét, a kivel egy év óta nem él együtt, hogy gyermekét, kit a törvény neki itélt, elrabolta. Az asszony zokogva panaszolta, hogy Kovács-Rajszi Imrében nem találta föl azt az embert, a kivel boldog tudott volna lenni. Vad kegyetlenséggel bánt vele, ha leitta magát. Kis gyermekével elmenekült egy távoleső helyre, Temesvár alá József-szállásra, azt hivén, hogy ott nem talál reá a férje, ki üldözte. Szépen is folyt eleinte az élete, de egy napon arra ébredt, hogy bekopogtatott hozzá a rettegett ember és ujra földulta nyugalmát. Elrabolta a gyermeket. Azonnal összekötötte batyuját és elindult tehát a gyermekrabló után, kinek nyomát Szöreghen meg is találta. Azért jött tehát a kapitány elé, hogy gyermekét, s ki mindene e világon, visszaadassa neki. — A férj elöhivatott s bármennyire tiltakozott, a gyermeket vissza kellett adni az anyának, a ki féltett kis babájával ismét elbujdosott, hogy a rettegett ember soha, soha többé rájuk ne találjon. — Kovács Rajszi János tegnapelőtt ismét megjelent a kapitány előtt és utlevelet kért, hogy felesége és gyermeke után mehessen. — Azt akarja, hogy ha már se az asszonyt, se a gyereket nem birhatja, hát felezze meg vele az asszony a vagyonát. Egy ilyen itéletet is kért tehát az utlevél mellé, ezt azonban nem kapta, mert semmi jussa sincs az asszony tulajdonához. Kovács Rajszi János különben is olyan ember, a ki Váczról jött, a hol véres verekedésért hosszabb ideig raboskodott.

Irodalom.

× **A Magyar Nemzetgazda**, ezen Mende Bódog által kiváló szakértelemmel és nagy tapintattal szerkesztett általános közgazdasági hetilap utolsó számai is bővelkedtek jeles szakczikkekben, közgazdasági informativ hirekben és biráló tájékoztatókban. A lap teljesen megüti azon mértéket, a melyet egy a kor szinvonalán álló közgazdasági szaklap iránt alkalmaznunk kell, és ha hozzáteszszük azt, hogy a lap kizárólagosan csak a tárgyi és közérdekü szempontok által vezetteti magát, akkor azt hiszszük, hogy oly megérdemelt dicséretesen részesitjük, a mit kevés közgazdasági lapról állithatni. Az előttünk fekvő utolsó számban Halász Imre a postatakarékpénztárakról ir, óhajtva azoknak behozatalát viszonyainknak megfelelő alakban, de figyelmeztet azon nehézségekre is, a melyeket ez intézmény meghonositása előtt le kell küzdeni, mert azzal fiascot vallani nem szabad. Heltai Ferencz a német gabonavámok fölemelésének esélyeivel foglalkozik, a mit mindinkább sürübben kezdenek emlegetni. Egy hosszu czikk a magyar országos bank helyzetével foglalkozik. Tábori Róbert a „magyar borkivitel jövőjéről Németországba" ir, érdekesen ismertetve az országos mintapincze fiókjának berlini müködését. A pénzpiacz és változatos közgazdasági hiradás zárják be ezen számot, amelyben a közgazdaság minden szakmája képviseletre talál. A lapot a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

× **Ráth Móre** régi buzgó kiadónknál, kinek a magyar irodalom oly sok becses munka megjelenését köszönheti, ujabban megjelentek: ***Arany János összes munkáinak*** 19. és 20-ik füzetei, Ára egy-egy diszesen kiállitott vaskos füzetnek 60 kr. — B. Hübner Sándor munkájából: „Séta a világ körül" a 7-ik képes füzet. Ára 60 kr. — „Ausztria és Magyarország a XIX század elsö tizedében." Kiadatlan források alapján irta Wertheimer Ede, Első kötet első fele. Ára 2 frt 40 kr. E nagyszorgalommal folytatott buvárkodások után irt munkából az első kötet második fele is legközelebb kikerül a sajtó alól. — „A törvényhatósági közigazgatás kézikönyve." — A fennálló törvényekből és rendeletekből rendszeresen összeállitotta Grünvald Béla. Második bövitett és javitott kiadás. Első füzet. Ára 80 kr.

Közgazdaság.

— **Osztrák Phönix Bécsben.** Salm-Reifferscheld Hugó gróf igazgatótanácsi elnöklete alatt cs. kir. szab. Osztrák Phönix biztositó-társaság Bécsben e hó 5-én tartotta rendes közgyülését. Az egyes biztositási ágak üzleti eredményéről 1883-ban, az igazgató tanács által tett jelentés kimutatja, hogy a jégkárbizonyitás kivételével, minden üzleti ág jelentékeny nyereménynyel záratott le. — A tüzkárbiztositás dijbevétele 3,240,097 frt 10 krról 3,585,904 frt 22 krra nmelkedett. Ezen üzleti ág összes bevétele 4.334,117 frt 77 krra megy, a kárfizetésekre pedig 1.321,288 frt 5 kr, továbbá a viszontbiztositó dijakra 1.503,186 frt 47 kr és jutalekért 262,143 frt 70 kr tehát összesen 3.086,618 frt 22 krt adott ki s a viszonbiztositók részének levonása után dij- és kártartalékul 864,555 frt 88 kr vitetett át az uj számlára. — A szállitási biztositási ág 1.023,676 frt 95 kr bevételt és 756,803 frt 54 kr kiadást tüntet fel a jégkárbiztositási ellenben 374,015 frt 87 kr bevételt és 446,446 frt 20 kiadást. Az életbiztositásról szóló jelentésből kiemelendő, hogy az 1883. év végével 7972 kötvény 12.381,377 frt 92 kr biztositott tőke és 10,926 frt biztositott évjáradékkal volt érvényben. Ez üzleti ág bevételei a mult évről áthozott összeggel együtt 1,559,656 frt 83 krra rugnak, a dijtartalék és dijátvitel 2.160,493 frt 65 krra, a kiadások ellenben 332,496 frt 76 krra, ellenben dijtartalékkép, dijátvitel és hátralékkép 1.806,371 frt 14 kr vitetett át uj számlára. A tartalékalap és a hivatalnok nyugdijalapjára meghatározott hányadok levonása után a részvényesek közt 600,000 frt maradt felosztandó, ugy, hogy az ez évi jövedelem a befizetett részvénytőke 10 százalékának felel meg.

Terményarak a debreczeni piaczon.

Debreczen, 1884. május. 20-án.

Egy m. mázsa	felső,	közép,	alsó.
Buza	9.00	8.80	8.60
Kétszeres . . .	7.60	7.50	7.40
Rozs	7.20	7.10	7.00
Arpa	7.20	7.10	7.00
Zab	7.10	7.00	6.90
Tengeri	6.60	6.50	6.40
Köles	7.80	7.70	7.60
Burgonya 1 zsák	. .	1.80	. .
100 kl. szalonna	47.00	45.50	44.00 frt,
100 kl. háj. . . .	50.00	49.90	48.00 frt.

A vásárbiróság.

Sertésvásár.

Kőbánya május 19.

A „sertéskereskedelmi csarnok" távirati jelentése. Az üzlet lanyha. — Magyar uraságí öreg, nehéz 48.—48.50, fiatal nehéz 49.—50.—, közép 50.—50,50 könnyü —.——.—. Szedett nehéz 48.———, közép —.———.—, könnyü —.———.—. Romániai bakonyi nehéz 48.—49.— átmeneti, közép 49.—50,— bakonyi könnyü —.———.— átmeneti. Eredeti nehéz —.———.— átmeneti, közép —.———.—, átmeneti. Szerbiai nehéz 49.——50.— átmeneti, közép 50.——51.—, átmeneti, könnyü 51.—51.50—— átmeneti. Hizó 1 éves élősulyban 4% —.———.—, két éves —.———.—, öreg —.———.—.

Husárak

megállapitva s bejelentve 1884. május 21-től 28-ig.

Minden többi bejelentett mészárszékekben pedig **52 kr.**

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közönség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább.

Debreczen, 1884. május 20 án.

VASUT.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	érk.	d. e.	3 ó.	45 p.
„	„	d. u.	3 ó.	19 p.
Szatmárról	„	d. e.	11 ó.	27 p.
„	„	este	8 ó.	30 p.
Kassáról	„	d. e.	11 ó.	42 p.
„	„	este	8 ó.	07 p.

Debreczenből indul:

N.-Várad—B.-pest felé	d. e.	11 ó.	50 p.
„ „	este	8 ó.	50 p.
Szatmár felé	d. e.	4 ó.	15 p.
„ „	d. u.	3 ó.	49 p.
Kassa felé	d. e.	7 ó.	57 p.
„ „	d. u.	3 ó.	39 p.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr" eredeti táviratai.)

Képviselő választások.

Budapest, máj. 21. Az általános képviselő választások a jövő junius hó 13-tól, 22-ig tüzettek ki.

Páris máj. 21. A kormány egy beterjesztett javaslatában azt akarja keresztül vinni, hogy a liszt behozatali vám 160 centiméről 350-re emeltessék; a szarvasmarha, juh, behozatali vámja megkétszereztessék. A gabna vám ellenben érintetlen maradjon.

Jövő országgyülés.

Budapest máj. 21. Király ő felsége az uj országgyülést f. évi september 25-ére hivta össze.

Kitüntetések.

Budapest máj. 21. Báró Kemény János, Szontágh Pál és gr. Zichy Jenő valóságos belső titkos tanácsosokká kineveztettek.

Uj pénz.

Budapest máj. 21. Az uj 50 frtosok kibocsátása május 23-án kezdődik; a régiek beváltása azonban egészen 1889. év május 31-ig tart.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

IGÉRVÉNYEK

1864. Osztrák-állam sorsjegyre

huzás junius 3-án

fönyeremény 150,000 frt,

egész $4^1/_4$ frt } és bélyeg.
fél $2^1/_4$ frt }

Az ipar egyesületi takarék és hitelintézetnél.

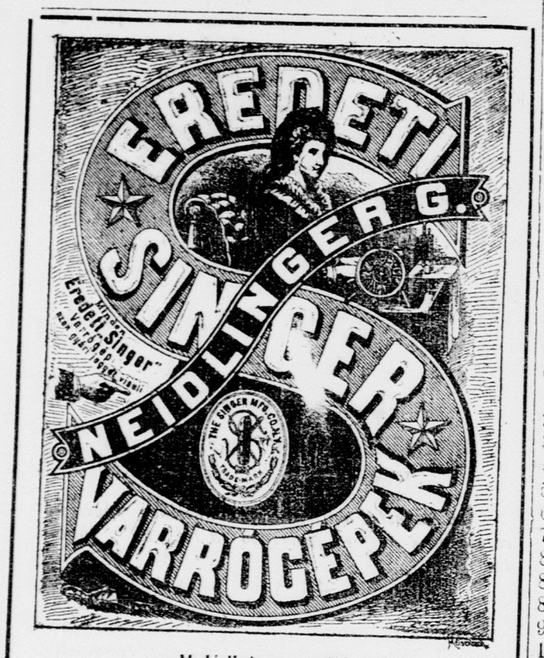
Rákóczy
BUDAI KESERÜVIZ.
Kitünő hatásssal, minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben friss töltésben kapható.
Tulajdonosok: *Loser testvérek*, Budapesten.

Fogfájás
csupán a
FEYTONA
által távolitható el.
higyj de nézd meg kinek
Debreczenben
Dr. Rotschnek V. Emil
czegléd-utczai gyógy-zertárában

Orvosi tekintélyek által
vese, hugydara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a legző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.
Salvator
— egyenyes vasmentes savanyuviz —
szénsavdús, lithium tartalmu forrás
Borral használva igen kellemes üditő italt szolgáltat.
Kapható ásványviz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszertárban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.
Budapesten főraktár EDESKUTY L. úrnál.

Árverés.

A „**TISZA**“ biztositó-társaság felszámolásban ezennel közhirré tszi, hogy több rendbeli iró-asztalok, szekrények, állványok, butorok, tüzmentes pénztárak stb. nyilvános **árverésen** el fognak adatni, s annak eszközlésére határidőül a f. május hó 23-ik napjának reggeli 8 órája, és esetleg következő napjai a társaság helyiségében Piacz utcza 1584. sz. alatt ezennel kitüzetvén, ahhoz a venni szándékozók oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a vételár azonnal és készpénzben fizetendő.

Valódiak egyedül

Neidlinger G-nél Debreczen piacz-utcza 2145. sz. a.

Eladás **1 frtos** heti részletek, dijtalan alapos oktatás **5 évi jótállás mellett.**

Mindennemü régi varrógép fizetés gyanánt átvállaltatik, illetőleg becseréltetik.

Minden más varrógép, mely Debreczenben más czégek által Singer név alatt árusittatik el utánzott s nem eredeti.

Tisztességes keresetet

tőke és koczkázat nélkül, ajánl egy régi jó hirnevü bankház intelligens személyeknek, kik hajlandók volnának, törvényileg megengedett sorsjegyek és járadékoknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni.

Ajánlatok a „**Fortuna**“ kiadó hivatalához Budapesten, Deák-utcza 5. sz.

52.
381. szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „**ISTVAN**“ gőzmalom

készitményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

ingyen zsákkal.

	100 kilo
AB. Asztali dara nagyszemü	20.—
C. Szinte középszerü	19.—
0. Királyliszt	19.—
1. Lángliszt	18.40
2. Montliszt	17.80
3. Zsemlyeliszt 1-sö rendü	17.—
4. „ 2-od rendü	16.40
5. Fehér kenyérliszt 1-sö rendü	15.60
6. szinte 2-od „	15.—
7. Közép kenyérliszt 1-sö „	14.—
8. „ „ 2-od „	13.—
8½ Barna „ 1-sö „	11.80
8¾ „ „ 2-od „	9.80
9. Lábliszt	8.—
10 Veres liszt á 50 klgr.	—.—
11. Finom korpa zsákkal 50 „	5.60
11. „ „ zsák nélkül	5.—
12. Durva korpa zsákkal á 50 klgr.	5.20
12. „ „ zsák nélkül	4.60
Siman őrlött buzaliszt zsákkal 75 kgr	10.60
Ugyanaz „ „ nélkül	10.

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban

100 kilogramm zacskóval együtt

60 krjával drágább.

Debreczen, 1884. máj. 11.

Kiseb vételeknél 60 krral drágább.

SZABÓ LAJOS

kézmüáru üzletében

DEBRECZEN, rózsatér

Nagy választásban kaphatók, **MAJÁLISOKRA**

divatos ruhaszövetek;

Voile és crêpe-laine szines nyomással; mosó szines perkálok, kretonok, satinok és batisztok, fehér és szines nyári pikétek, nyári fekete gyászruha-kelmék,

Napernyők, esernyők stb.

„MARGIT“

gyógyforrás.

Bécsi világkiállitás

Érdem-érem.

Trieszti kiállitás

ezüst-érem.

Szobránczi kiállitás 1881 I-sö osztályú Diszoklevél.

Hazánk ezen, vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a **lélegzési, emésztési szervek idült hurutos bántalmainál,** torok-, gége-, légcső- és hörgbetegségekben kiváló sikerrel használják: Budapesten **Dr. Korányi Frigyes, Dr. Gebhárdt Lajos, Dr. Navratil Imre, Dr. Poór Imre, Dr. Kétly Károly, Dr. Barbás József.** — Bécsben **Dr. Bamberger Henrik, Dr. Duschek** egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a **Margit-forrás** nemcsak **méltó versenytársa** a **Seltersi, — Gleichenbergi, — Gieshübli, — Radeini, — Vichyi, — Emsi** s hasonösszetételü vizeknek, hanem **gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. — A mellbetegek klimatikus gyógyintézeteiben,** különösen az általánosan ismert és ma leglátogatottabb **klimatikus gyógyintézet Görbersdorfban a Margit-forrás** otthonossá vált.

Szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kéretik a tekintetes orvosi kar, ugy a t. cz. közönség, hogy az eddig használt „**Luhi**“ *név mellőzésével ezentul csak a* „**Margit-forrás**“ *elnevezést használni sziveskedjenek.*

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

KIZARÓLAGOS FŐRAKTÁR:

ÉDESKUTY L.

magyar kir. udv. ásványviz-szállitónál

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-TÉR.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

budapesti czég, debreczeni fióküzletéből a következő czikkeket ajánlja a nagyérdemü közönség szives figyelmébe.

VÁSZON és KÉSZ FEHÉRNEMÜ.

Valódi rumburgi creas, hollandi, irhoni és széles

lepedő vàsznak

— Csikos és damast csinvatok. — Schroll-féle legjobb sifonok minden szélességben. —

ASZTALNEMŰEK.

— Kávés teritékek. — Tálcza-, szekrény-takarók. — Asztalfutók. — Zsebkendők. — Férfi-, női és gyermek

kèsz fehèrnemüek,

u. m. ing, lábravaló, hálóköntös, fésülködő, szoknya, harisnyák, lábtyük.

DIVATARUK.

A tavaszi és nyári idényre megérkeztek

a legujabb divatu

NÖI RUHA-SZÖVETEK

finom fekete selyem kelmék,

SURRAH, MERVEILLEUX SATIN DE LYON,

továbbá a legszebb szines

SELYEM RUHA-KELMÉK.

SZOBA BERENDEZÉSI CZIKKEK.

Csipke függönyök. — Jutta függönyök. — Nehéz szövet függönyök. — Turkesztán függönyök.

Agyelévaló szőnyegek. — Fal-szőnyegek. — Pamlag-szőnyegek. — Futószőnyegek.

Crepe butorhuzatok. — Ripsz butorhuzatok. — Gobelin butorhuzatok. — Bourett butorhuzatok. — Legujabb divat-butorhuzatok.

Ágy- és asztal-takarók.

Karton és rouge paplanok. — Cachemir paplanok. — Satin paplanok. — Selyem paplanok. — Atlas paplanok. — Pike és trico paplanok. — Gyapju paplanok.

Tengerfü, afrik és lószőr matráczok.

Szerencsés esetben 500000 márka.

A nagy Hamburg állam által biztositott pénzkisorsolás a legnagyobb kedveltségnek örvend a kisorsolásolandó nyeremények gazdagságánál és a pontos nyereménykifizetés legnagyobb biztositéka által. A terv határozatának megfelőleg egy külön e czélra kirendelt főigazgatóság által vezettetik és az állam részéről ellenőrizve. Kevés hó lefolyása alatt ez elsőtől a hetedik osztályig 100.000 sorsjegy közől 50.500 sorsjegy biztosan nyereménynyel huzatik ki. Ezek alatt vannak főnyeremények esetleg 500.000 márkáig; kü önösen azonban:

1 nyer. á 300.000 márka	26 nyer. á 10.000 márka
1 nyer. á 200.000 márka	56 nyer. á 5.000 márka
2 nyer. á 100.000 márka	106 nyer. á 3.000 márka
1 nyer. á 90.000 márka	253 ny. á 2.000 marka
1 nyer. á 80.000 márka	6 ny. á 1.500 márka
2 nyer. á 70.000 márka	515 ny. á 1.000 márka
1 nyer. á 60.000 márka	1036 ny. á 500 marka
2 nyer. á 50.000 márka	29020 ny. á 145 marka
1 nyer. á 30.000 márka	19,463 ny. á 200 márka
5 nyer. á 20.000 márka	150 124, 100, 94, 64, 67, 40, 29.
3 nyer. á 15.000 márka	

Ezen nyereményekből az első osztalyban 4000 sorsoltatik ki 157,000 m. összegben. Az 1 oszt. főnyeremény 50,000 mt. fesz s a 2 ikban 60,000, a 3-ikban 70,000, a 4-ikben 80,000, az 5-ikben 90,000, a 6-ikban 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000, illetőleg 300,000, 200,000 stb. márkára emelkedik.

egy egész eredeti sorsjegy csak 3 frt 50 kr.
egy fél eredeti sorsjegy csak 1 frt 75 kr.
egy negyed eredeti sorsjegy csak — 90 kr.

Az összeg beküldése után, bankjegyben postautalványnyal vagy utánvét mellett a beérkező megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kézhez kapja mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyeket és egyidejüleg a hivatalos tervet, melyből minden körülmény mint nyeremény beosztás, huzás ideje és a különböző osztályok betétei megtudhatók. A huzás után azonnal megkapja minden résztvevő a hivatalos államczimeres nyereménylajstromot, mely világosan feltünteti a nyeréményeket és az illető számokat, melyek nyertek. Kifizetése a nyeréményeknek tervszerüleg pontosan állami garantia mellett történik.

Kivánatra a hivatalos tervet előlegesen és ingyen megküldjük, továbbá hajlandónak nyilatkozunk arra nézve, hogy nem tetsző sorsjegyeket, ha azok a huzás előtt kellő időben visszaküldetnek, ismét visszavenni és az érte járó összeget haladéktalanul visszafizetni. Miután ezen nyereménykisorsolásra naponkint igen jelentékeny számu megrendelések érkeznek hezzánk, kérjük ennélfogva, hogy minden megrendelést pontosan eszközölhessük, azokat minél hamarább, mindesetre azonban:

1884. évi május hó 31-ike előtt közvetlenül hozzánk juttatni.

VALENTIN és Társa

banküzlet Hamburg.

Szerencse és véletlen, gyakran nagy szerepet játszanak az emberi életben és annak mindenki kivétel nélkül nyitva tarthat bátran egy ajtót, ha azt mint itt, szolid és kényelmes módon érheti.

A mi fögyüjtődénknek a szerencse régóta rendkivül kedvez és a tiszteli megbizóink érdekei általunk mindenkor a leggondosabban szemmel tartatik.

Mindenki abban az előnyben részesül nálunk hogy eredeti sorsjegyét közvetlenül, közvetitő közbenjárása nélkül nyja és ez által mindenki nemcsak a nyereménylajstromot kapja meg legrövidebb idő alatt a huzás után felszólitás nélkül, ha nem az eredeti sorsjegyeket a terveszerint megállapitott árban, minden tulfizetés nélkül.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.